

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

A Nemzeti Választási Bizottság 730/2018. számú határozata

A Nemzeti Választási Bizottság a Sz. L. (a továbbiakban: Beadványozó) által benyújtott kifogás tárgyában – 14 igen és 5 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Nemzeti Választási Bizottság a kifogást elutasítja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben vagy elektronikus dokumentumként a Kúriához címzett bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújthat be a Nemzeti Választási Bizottságnál (1054 Budapest, Alkotmány u. 3., levélcím: 1397 Budapest, Pf.: 547., e-mail: nvb@nvi.hu). A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. április 15-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgával rendelkező személy – a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

Indokolás

I.

[A kifogás tartalma]

[1]Beadványozó 2018. április 8-án 17 óra 26 perckor kifogást nyújtott be Somogy Megye 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB) a Ve. 208. § (1) bekezdése alapján, a Ve. 151. §-ára hivatkozással a Ve. 2. § (1) bekezdésében foglalt alapelvek megsértése miatt. Az OEVB elnöke a kifogást a Ve. 213. § (1) bekezdése alapján 2018. április 8-án, 19 óra 22 perckor elektronikus úton áttette a Nemzeti Választási Bizottsághoz elbírálásra.

[2]Beadványozó kifogásában előadta, hogy 2018. április 8-án reggel nyolc órakor a hellodelsomogy.hu internetes portálon és annak facebook oldalán „[a] Fideszes Szászfalvi és a DK-s Remes visszaléptek?” valótlan című cikk jelent meg. A bejegyzés tartalma ugyanakkor a címmel ellentétben nem a képviselőjelölti visszalépésről szól, azzal összefüggésben csak az utolsó bekezdés tartalmaz információt, amely szerint „[m]indezek fényében, ha a címben megfogalmazottak sokak számára szomorú módon,

de nem is teljesültek, és csupán egy rezignált “miért nem” kérdéssel lehet kiegészíteni a felvetést, azért nem maradtak teljesen eszköztelenül a választópolgárok. Tudatos voksolással igenis el tudják érni a változást. Hiszen nem csak a gyurcsányista vagy az Orbán által favorizált jelölt száll ringbe április 8-án.”.

[3] Beadványozó álláspontja szerint a cikk címe valótlan tartalmú és egyben megtévesztő is, mivel olyan információt, „hamis hírt” közöl a lakossággal, mely szerint visszalépett a 2018. évi országgyűlési választásokon vagy legalább is ezt fontolgatja. Hozzátette, hogy „sok olyan olvasó van, aki nem olvassa el a teljes tartalmat, csak a címet és ez alapján rögzül bennük egy valóságkép, ami vagy fedi a valóságot vagy nem.”. Ezzel a cikk szándékosan megtéveszti a választópolgárokat, a cikk írója pedig egyértelműen megsérti a választás tisztaságát, továbbá a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás elvét.

[4] Mindezek alapján Beadványozó kérte, hogy a választási bizottság a kifogásának adjon helyt, valamint a Ve. 218. § (2) bekezdése alapján állapítsa meg a jogszabálysértés tényét és a jogsértőt a további jogszabálysértéstől tiltsa el. Továbbá a Ve. 43. § (1) bekezdése alapján biztosítson neki szóbeli nyilatkozattételi lehetőséget és a Ve. 44. § (2) bekezdése alapján tegyen feljelentést a rendőrségen.

II.

[A Nemzeti Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[5] A kifogás nem alapos.

[6] A Ve. 218. §-a alapján kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére (a továbbiakban együtt: jogszabálysértés) hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be. E törvényi feltételeknek Beadványozó kifogása megfelelt.

[7] A Nemzeti Választási Bizottságnak a kifogás alapján a www.hellodelsomogy.hu oldalon 2018. április 8-án közzétett bejegyzést kellett megvizsgálnia, amely egyidejűleg a www.hellodelsomogy.hu oldal „Helló Dél-Somogy” elnevezésű közösségi facebook oldalán is közzétételre került.

[8] A Nemzeti választási Bizottság rögzíti, hogy a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 41. § (3) bekezdés i) pontja alapján a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala közhiteles nyilvántartást vezet az internetes sajtótermékekről és hírportálokról. A nyilvántartás szerint a Helló, Dél-Somogy! sajtótermék olyan internetes sajtótermék, amely a www.hellodelsomogy.hu internetes oldalon érhető el, és amelynek felelős kiadója - a nyilvántartás és a sajtótermék impresszuma alapján egyaránt – B. Cs. magánszemély.

[9] A Ve. 140. §-a határozza meg a kampányeszköz fogalmát, mely szerint annak minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy

annak megkísérlésére. A Ve. 141. §-a a kampánytevékenység fogalmát határozza meg, mely szerint az a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

[10]A Nemzeti Választási Bizottság a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve arra a megállapításra jutott, hogy a 2018. évi országgyűlési választások napján a FIDESZ-KDNP jelölő szervezetek Somogy Megye 02. számú egyéni választókerületében induló Szászfalvi László országgyűlési képviselőjelölttel kapcsolatosan közzétett internetes sajtótermék kampányeszköznek, a bejegyzés pedig kampánytevékenységnek minősül, mely alkalmasak a 2018. évi országgyűlési választásokon a választói akarat befolyásolására, illetve annak megkísérlését célozza.

[11]A Nemzeti Választási Bizottság jelen ügy elbírálása során irányadónak tekinti az Alkotmánybíróság 7/2014. (III. 7.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) rögzített álláspontját, melyben az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a választási kampány a közügyek szabad vitatásának egyik, a választójog szabályai körébe vont megnyilvánulása. E nélkül a választópolgárok nem, vagy csak komoly nehézségek árán tudnák eldönteni, hogy kire szavazzanak. A választási kampány során tehát nemcsak egyszerűen a közügyeket vitatják meg az emberek, hanem tájékozódnak annak érdekében, hogy a szavazás napján megfontolt döntést tudjanak hozni.

[12]Az Alkotmánybíróság a IV/569/2018. AB határozatában rögzítette, hogy a közügyekkel összefüggő vélemények kinyilvánítását a szólásszabadság különös erővel védelmezi. Az Alkotmánybíróság a szólásszabadságnak ebben a különösen védett körében is érvényesnek tartja azonban a vélemények és a tényállítások megkülönböztetéséről mondottakat: „[a] tényállítást tartalmazó megnyilvánulások részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne. A szólás- és sajtószabadság határainak megvonásánál mindazonáltal indokolt különbséget tenni az „értékítéletek és a tényállítások védettsége között (...). Míg vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt.” Az adott közlés védelmére vonatkozó alkotmányjogi mérce meghatározásakor tehát a közügyek vitáján belül is fontos kérdés, hogy a közlés értékítéletnek vagy tényállításnak minősül-e.

[13]Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a következő megállapításokat tette: „[a] politikai vitának a választási kampány során különösen is felfokozott körében a tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznapi értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére. A közügyek intenzív vitájában résztvevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók.”

[14]A Kúria Kvk.IV.37.429/2010/6. és Kvk.III.37.211/2006/3. számú végzései szerint a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott választási alapelv sérelme akkor állapítható meg, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos

jogaikat - ezek között a kampánytevékenység folytatásának jogát - oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával, vagy elferdítésével megkísérik a választókat megtéveszteni, és ezáltal politikai ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni (tényállítás), míg a Kvk.III.37.211/2006/3 és Kvk.III.37.107/2008/2. számú végzések szerint értékítélet kifejezésével a választási alapelvek sérelme nem valósítható meg.

[15]A Nemzeti Választási Bizottság a kifogással érintett közlésnek a címét és a tartalmát egyaránt megvizsgálta, és megállapította, hogy kizárólag a cím tartalmaz Beadványozóval kapcsolatos állítást. A „visszaléptek” tényállítás a címben szereplő írásjel - a kérdőjel – okán azonban egyértelműen kizárja annak lehetőségét, hogy maga a cím hamis tényállításként értékelhető legyen, mivel a cím maga nem egy kijelentés, hanem egy kérdés. A Bizottság megítélése szerint a cím a figyelemfelkeltést szolgálja, mely a mögöttes tartalom elolvasására ösztönző figyelemfelhívásként értékelhető. A tartalom a választáson való részvételre buzdít, melyben egyáltalán nem található utalás Beadványozó visszalépésére. A Bizottság megállapítja, hogy a kifogással támadott bejegyzés véleménynyilvánításnak minősült, így annak közlésével az internetes sajtótermék kiadója nem sértette meg a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontját.

[16]A Ve. 43. § (3) bekezdése alapján a választási bizottság a kérelmező részére - kérésére - biztosíthatja a szóbeli nyilatkozattétel lehetőségét. Jelen eljárásban Beadványozó személyes meghallgatása a tényállás tisztázása érdekében nem volt indokolt, továbbá a Bizottság nem tartja indokoltnak a rendőrség eljárásának kezdeményezését sem.

[17]A Ve. 218. § (1) bekezdése alapján a választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt. A Ve. 220. §-a alapján ha a választási bizottság a kifogásnak nem ad helyt, azt elutasítja. Mindezek alapján a Nemzeti Választási Bizottság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[18]A határozat az Mttv. 41. § (3) bekezdés i) pontján, a Ve. 2. § (1) bekezdés a) és e) pontján, 43. §-án, a 44. §-án, a 140. §-án, a 141. §-án, a 218. § (1) bekezdésén és a 220. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, a 224. § (1), (2) és (5) bekezdésén, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Budapest, 2018. április 12.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke